

پیش‌خوان

نظری بر مجلدات پنج‌گانه خاطرات زنده‌یاد آیت‌الله محمد محمدی ری‌شهری گنجینه‌ای از ناگفته‌ها در باب تداوم حیات نظام اسلامی

■ محمدرضا کائینی

مجموعه پنج جلدی خاطرات زنده‌یاد آیت‌الله محمد محمدی ری شهری، به دلیل مسئولیت وی در اداره وزارت اطلاعات در دهه ۶۰، در زمره اسناد شاخص تاریخ انقلاب و نظام اسلامی به

شمار این می‌رود. این مجلدات با نطلمی در خور، قلمی روان و مهم‌تر از همه با رجاع و استناد به مدارک، یکی از شاخص‌ترین وقایع نگاری‌هایی است که توسط مسئولان نظام به رشته تحریر در آمده است و می‌تواند دستمایه تحلیل‌های تاریخ‌پژوهان معاصر قرار گیرد. مرکز اسناد انقلاب اسلامی ناشر این اثر، در تازنمای خویش و پس از رحلت مرحوم ری شهری درباره محتوای این پنج‌مجلد چنین آورده است:

«خاطرات آیت‌الله محمدی ری‌شهری، نخستین رئیس دادگاه انقلاب ارتش و نخستین وزیر اطلاعات جمهوری اسلامی از منابع مهم و دست‌اول تاریخ انقلاب اسلامی است. مرحوم ری شهری به واسطه حضور در مهم‌ترین مسئولیت‌های قضایی و امنیتی و همچنین دو دهه سرپرستی حج ناگفته‌های فراوانی داشت. در خاطرات وی، تکیه بر اسناد رسمی منتشر شده و استاد روایت‌ها به مطبوعات و مکتوبات، به غنای خاطرات افزوده است. مجموعه پنج جلدی خاطرات آیت‌الله ری‌شهری با عنوان خاطرها، برای نخستین‌بار توسط مرکز اسناد انقلاب اسلامی، در دهه ۸۰ منتشر شد. این مجموعه پنج جلدی، یک دوره ۳۰ ساله تاریخ پس از پیروزی انقلاب اسلامی را با تمرکز بر دهه ۶۰ در برمی‌گیرد. آیت‌الله ری‌شهری در جلد اول خاطرات خود، به روایت زندگی، تحصیلات و حوادث نهضت اسلامی پرداخته و پس از آن به طور مبسوط، به حوادث سال‌های اولیه تأسیس نظام اسلامی، با تمرکز بر کودتای نقاب، توطئه

▲ آیت‌الله محمد محمدی ری شهری

در گفت‌ووشودن با مستند قائم مقام

قطب‌زاده و خاطراتی پیرامون ماجرای سید کاظم شریعتمداری می‌پردازد. جلد دوم خاطرها درباره نفوذ حزب توده، ضربه نیروهای امنیتی به مخفی‌ترین حزب تاریخی و رسیدگی قضایی به پرونده‌های آنهاست. مرحوم ری شهری که خود قاضی آن دادگاه بوده، خاطرات را به کيفر خواست و دفاعیه‌های متهمان پرونده مستند کرده تا پرونده کاملی از اقدامات حزب توده پیش‌روی مخاطب قرار گیرد. روایت تأسیس وزارت اطلاعات و مقابله با شبکه‌های جاسوسی و تروریستی در دهه ۶۰ را نمی‌توان در هر منبعی یافت، اما جلد سوم خاطرات آیت‌الله ری‌شهری، به‌خوبی به این مهم پرداخته است. کشف شبکه‌های جاسوسان امریکایی در ایران، خنثی‌سازی عملیات‌های انفجاری منافقین و ضربه به گروهک‌های چپ، از دیگر عناوین این مجلد است. همچنین ری‌شهری در بحث مستقلی به ماجرای تأسیس دسامرای ویژه روحانیت می‌پردازد. شاید راز شهرت خاطرات آیت‌الله ری‌شهری را بتوان در جلد چهارم خاطرها یافت، جایی که راوی، عنوان

بررسی بره‌های حساس از تاریخ رهبری نظام جمهوری اسلامی ایران را برای آن به کار گرفته است. در واقع جلد چهارم خاطرات او، نخستین روایت مستند و مستدل از پیچ تاریخی نظام جمهوری اسلامی، در دهه ۶۰ محسوب می‌شود که به پرونده مهدی هاشمی، کش‌ها و واکنش‌های آیت‌الله منتظری و همچنین عزل قائم‌مقام رهبری توسط امام خمینی(ره) پرداخته است. آیت‌الله ری‌شهری پس از یک دهه حضور در مهم‌ترین مسئولیت‌های امنیتی، با آغاز دهه ۷۰، به سرپرستی حجاج و نمایندگی ولی‌فقیه در سازمان حج منصوب شده و حدود دو دهه در این منصب فعالیت می‌کند. جلد پنجم خاطرات آیت‌الله ری‌شهری به روایت‌ها و یادمانده‌های ایشان از ۲۰ سال سرپرستی حج می‌پردازد. چالش‌های مسئولان سفولان ایرانی در مذاکرات و مجادلات با طرف‌های سعودی و همچنین پیچیدگی‌های فرهنگ، سیاسی و اعتقادی بر گزاری مناسک حج، از ویژگی‌های بارز مجلد پنجم است که می‌تواند برای تاریخ‌نگران مفید فایده باشد…»

عاریخ

تاریخ ۸۸۴۹۸۴۲۷

آیت‌الله محمد محمدی ری شهری و رمزگشایی از پرونده مهدی هاشمی معدوم

رفع خطر از نظام اسلامی با یک توسل مخلصانه

■ **انوشه میرمرعشی**

پس از رحلت زنده‌یاد آیت‌الله محمد محمدی ری شهری، رهبر معظم انقلاب اسلامی طی بیامی از «مجاهدت‌های مستمر و هم‌راه با اخلاص و صفای وی تقدیر کرده و آن مرحوم را «شخصیتی کم نظیر» خواندند. یکی از عرصه‌های مجاهدت آیت‌الله ری شهری در عرصه سیاست که هم‌راه با روحیه انقلابی و مخلصانه صورت گرفت، به ماجرای دستگیری، بازجوی و نور تاباندن بر ابعاد گسترده جنایات «مهدی هاشمی» و باند تپهکار وی باز می‌گردد. ایستادگی ستودنی ایشان در برابر کردار و خواسته‌های غیرقانونی آیت‌الله حسینعلی منتظری در آن ماجرا نیز مکمل این خطری جدی مواجه سازد و ضربه مهلکی به پیگره آن وارد کند. در مقال پپی آمده، به چستی اتهامات مهدی هاشمی و باند او و چگونگی روند بازجویی و اخذ اعتراف از وی، با مد بریت آیت‌الله ری شهری در زمان مسئولیت ایشان در وزارت اطلاعات پرداخته‌ایم. امید آنکه تاریخ‌پژوهان انقلاب اسلامی و عموم علاقه‌مندان را مقید و مقبول آید.

▲ در گفت‌ووشودن با مستند قائم مقام

■ **مهدی هاشمی که بود و چه کرده بود؟**

مهدی هاشمی در سال ۱۳۲۳ ش، در قهدرجان از توابع نجف‌آباد اصفهان به دنیا آمد. پدرش روحانی و از اساتید آیت‌الله حسینعلی منتظری بود و خودش خواهرزاده همسر آیت‌الله منتظری. برادرش نیز داماد آیت‌الله منتظری بود. او پس از گذراندن تحصیلات ابتدایی و به اصرار پدرش، تحصیل علوم دینی را آغاز کرد. ابتدا در حوزه علمیه اصفهان و سپس در حوزه علمیه قم درس خواند. با شروع نهضت امام خمینی(ره)، وارد عرصه مبارزه با رژیم پهلوی شد. از آنجا که مهدی هاشمی از همان ابتدای ورود به دنیای طلبگی، به دلیل علاقه به گروه‌های مبارز چپ، مطالعات مارکسیستی زیادی داشت و در مقابل آن مطالعات دینی اندکی برخوردار و در سطح دروس حوزوی باقی مانده بود، افکار مبارزاتی وی، دچار التقاطی شدیدی شد. به ویژه اینکه او در دوره تحصیل در حوزه اصفهان، تحت تأثیر افکار یکی از اساتیدش به نام سیدمحمدجواد غروی قرار گرفته و تفکرات واهی مآب هم پیدا کرده بود.

مهدی هاشمی معدوم در دادگاه

▲ آیت‌الله محمد محمدی ری شهری، در یک مصاحبه مطبوعاتی و اردیبه‌ریزودن تصدی وزارت اطلاعات

در اواخر تابستان ۱۳۶۵ ش و با کشف یک‌خانه تیمی، کشف یک خانه تیمی، اسنادی از نقش برخی از اعضای نهاد نهضت‌های آزادی‌بخش در آدم‌ربایی و ترور و قتل چند تن پیدا شد. در روزهای ابتدایی مهر همان سال، با حکم آیت‌الله محمدی ری شهری وزیر وقت اطلاعات، مهدی هاشمی دستگیر و از اصفهان به تهران منتقل شد. با انتشار خبر دستگیری مهدی هاشمی، اعتراض و فشار آیت‌الله منتظری به وزارت اطلاعات برای آزاد کردن وی آغاز شد. این روند، اما در این دیدار هم مهدی هاشمی دفاع کرده و بر خورد تندی با آقایان ری شهری و فلاحیان می‌کند. جالب است که امام‌خمینی قبل از نوشتن نامه ۵ آبان، نامه تذکره در تاریخ ۱۲ مهر به آقای منتظری نوشته و به وی هشدار داده بودند: «من تأکید می‌کنم که شما دامن خود را از ارتباط با سید مهدی پاک کنید که این راه بهتر است…»^(۱) اما از آنجا که امام فرمان‌پیکری پرونده را به آقای ری شهری داده بودند، وی بدون در نظر گرفتن برخوردهای قهری آیت‌الله منتظری، کار روی پرونده را ادامه می‌دهد. البته این بار تصمیم می‌گیرد که شخصاً متهم اُمهدی هاشمی را بازجوی کند. آیت‌الله ری شهری درباره آن بازجویی در کتاب خاطرات خود آورده است:

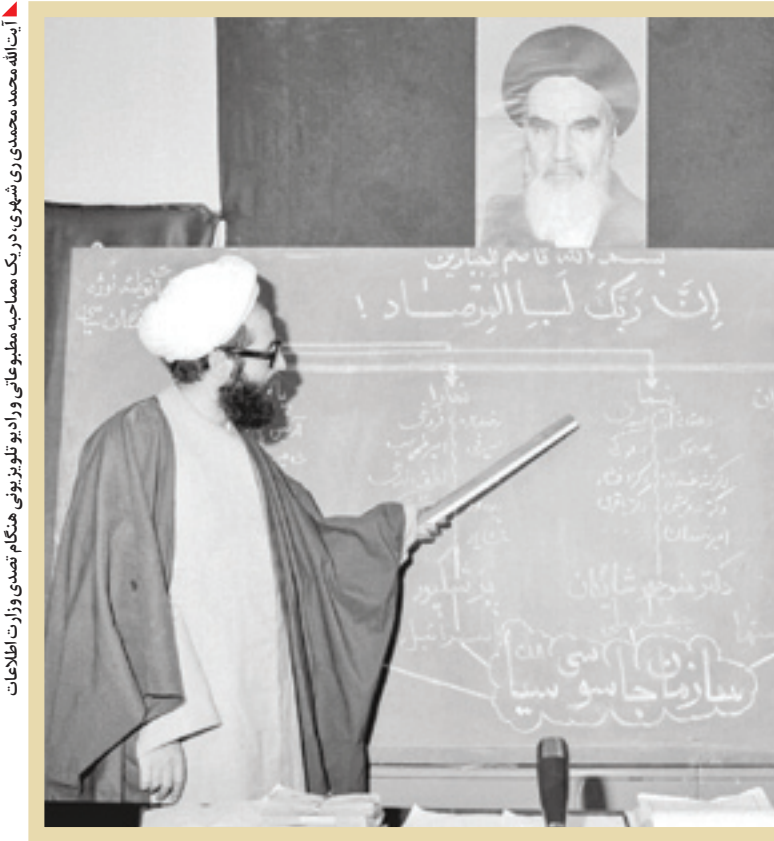
«هی دانستم که روبه‌رو شدن با فرد با تجربه و پیچیده‌ای چون مهدی هاشمی، نیازمند پشتیبانی روانی بسیار قوی است. احساس کردم که خداوند، توانایی چنین برخوردی را عنایت کرده است. با این همه تقالی به قرآن زدم و آیه شگفت‌انگیزی آمد. آیه ۷ سوره عنکبوت(۸) … با دلی محکم و روحی سرشار از فضل بیکران خداوند بزرگ به ثمربخشی صحبت با او امیدوار شدم… پس از آن که با وی وارد گفت‌وگو شوم، به حقیقت قرآن ا ارواح طیبه معصومان متوسل شدم. از خدا خواستم که کلامم را نافذ و کارا سازد. اگر خداوند متعال برای نمی کرد، کاری از من ساخته نبود. کهنای روحانی بر محیط حاکم شد و با این پرسش، سر گفت‌وگو با مهدی هاشمی باز کردم. پرسیدم تو از خدا نمی‌ترسی؟ پاسخ داد چرا. گفتم می‌ترسی؟ گفت بله. گفتم خدای می‌داند، تو چه کاری از چه کردی، خودت هم می‌دانی، چرا نمی‌گویی؟ پاسخ داد گفته‌ام، بعضی جزئیات هست که شاید نگفته باشم. گفتم همه این مسائل را از گفتمی؟ گفت نه گفتم خب، بگو. گفت خیلی خوب خواهم گفت…»^(۲) در واقع با ایستادگی زنده‌یاد آیت‌الله ساده‌اثری نهاد که به اصطلاح متهم بُرید…»^(۳)

■ **محاکمه و اعدام مهدی هاشمی**

بعد از دستگیری همدستان مهدی هاشمی و اعتراف آنها درباره نحوه به قتل رساندن شصت و فرزندانش و چند قتل دیگر، گر‌های پرونده باند هاشمی باز شد، اما از آنجا که حتی بعد از اعتراف مهدی هاشمی، آیت‌الله منتظری همچنان به وزارت اطلاعات فشار می‌آورد که وی بی‌گناه است، با نظر امام خمینی، فیلم اعترافات وی از سیمای جمهوری اسلامی پیشش شد. جالب است که امام خمینی پیش از بخش اعترافات وی از تلویزیون، چند بار این فیلم را دیده بودند و حتی درباره گریه‌های آخر اعترافات او و اظهار پشیمانی وی، خطاب به آقای ری شهری فرموده بودند: «قریب نخورید، او دروغ می‌گوید، حرکات او واقعبت ندارد…»^(۴) و در واقع با ایستادگی زنده‌یاد آیت‌الله محمد محمدی ری شهری، خطری بزرگ از سر نظام جمهوری اسلامی دفع شد و بعد از بر گزاری جلسات محاکمه مهدی هاشمی در دادگاه ویژه روحانیت، حکم اعدام برای وی صادر شد و در تابستان ۱۳۶۶ ش، به اجرا درآمد.

منابع:

- ^(۱) «بن‌بست» - ریشه‌های انحراف - - ج ۱، اداره کل اطلاعات اصفهان، صفحات ۱۶، ۱۴ تا ۸۶
- ^(۲) جعفریان، رسول، «جرایان‌ها و سازمان‌های مذهبی-سیاسی ایران» - سال‌های ۱۳۵۷ - ۱۳۲۰ -، مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، چاپ ۱۳۸۰ ش، صص ۳۷۶ و ۳۷۷. «بن‌بست» - مهدی هاشمی مظهر خسرونت، ج ۱،۳، اداره کل اطلاعات اصفهان، ص ۱۰۱
- ^(۳) مرکز بررسی اسناد تاریخی، «شهید حجت‌الاسلام محمد منتظری، یاران امام به روایت اسناد ساواک»، نشر وزارت اطلاعات، چاپ ۱۳۸۵ ش، ص ۳۰۸
- ^(۴) «داریی، علی، «جرایان‌شناسی سیاسی در ایران»، نشر سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، چاپ پنجم ۱۳۸۹ ش، ص ۴۶۷. و خواج‌ه سهروی، غلامرضا، «خاطرات آیت‌الله مهدوی کنی»، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، چاپ دوم ۱۳۸۵ ش، ص ۱۳۳ و ۱۳۳
- ^(۵) محمدی ری شهری، محمد، «خاطرات سیاسی» - ۱۳۶۵ و ۱۳۶۶ ش. - مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، چاپ سوم ۱۳۶۹ ش، ص ۵۵ و ۵۶
- ^(۶) صحیفه امام، جلد ۲۰، ص ۱۴۵
- ^(۷) صحیفه‌ها، جلد ۲۰، ص ۱۳۸
- ^(۸) - و آنان که ایمان آورده و نیکوکار شدند البته ما هم گناهانشان را محو و مستور کنیم و بهتر از آن اعمال نیکشان به آنها بپردازیم.
- ^(۹) ری شهری، ص ۷۲ تا ۷۴
- ^(۱۰) ری شهری، ص ۷۶

▲ آیت‌الله محمد محمدی ری شهری

و رمزگشایی از پرونده مهدی هاشمی معدوم

آیت‌الله محمد محمدی ری شهری

توجوانش از خوانین و ملاکین منطقه قهدرجان ا اقدام به قتل مهندس سیدامیرعباس بحرینیان - مسئول کمیته‌های انقلاب اصفهان - کردند»^(۱۷)

■ **دستگیری مهدی هاشمی و ورود آیت‌الله محمدی ری شهری به ماجرا**

اواخر تابستان ۱۳۶۵ ش و با کشف یک‌خانه تیمی، اسنادی از نقش برخی از اعضای نهاد نهضت‌های آزادی‌بخش، در آدم ربایی و ترور و قتل چند تن پیدا شد. با پیگیری ماجرا توسط کمیته‌های انقلاب اسلامی و سپس وزارت اطلاعات، نقش آفرینی مستقیم مهدی هاشمی در این جنایات، محرز شد. به این شکل در روزهای ابتدایی مهر همان سال، با حکم آیت‌الله محمدی ری شهری وزیر اطلاعات وقت، مهدی هاشمی دستگیر و از اصفهان به تهران منتقل شد. با انتشار خبر دستگیری مهدی هاشمی، اعتراض و فشار آیت‌الله منتظری به وزارت اطلاعات برای آزاد کردن وی آغاز شد. این درحالی بود که آیت‌الله منتظری در آن مقطع، با انتخاب مجلس خبرگان به عنوان قائم مقام رهبری و جانشین امام خمینی انتخاب شده بود و خیلی‌ها در آن شرایط به آیت‌الله ری شهری هشدار می‌دادند که بهتر است با رهبر بعدی نظام درنفتند با افزایش اینگونه فشارها آقای ری شهری که نمی‌توانست چشم خویش را بر شواهد و اسناد و مدارک موجود که دال بر جنایتکار بودن مهدی هاشمی بودند، ببندد، در تاریخ ۲۹ مهر ۱۳۶۵ ش، طی نامه‌ای از امام خمینی برای این موضوع کسب تکلیف کرد:

«… بنظر حضر تعالی، سید مهدی هاشمی و تعدادی از مرتبطین با او، با حکم قوه قضائیه دستگیر و اکنون برای بازجویی در اختیار وزارت اطلاعات می‌باشند. اتهامات آنان عبارت است از: ۱- قتل (پیش از پیروزی انقلاب) ۲- آدم‌ربایی و قتل (پس از پیروزی انقلاب) ۳- همکاری با ساواک (این اتهام فقط به سید مهدی مربوط می‌شود) ۴- فعالیت‌های مخفی غیر قانونی و تشوونت‌طلبانه قبلی منفرجه و سلاح به‌طور غیرقانونی ۵- جعل اسناد دولتی ۶- نگهداری اسناد طبقه‌بندی‌شده دولتی ۷- او همه مهم‌تر توطئه برای منحرف نمودن انقلاب از مسیر اصلی و قرار دادن آن در مسیری که خود می‌خواهند. هر چند همه این اتهامات یا بعضی از آنها ممکن است از نظر قضایی به ثبوت نرسد و متهمان تیر نه شوند، ولی از آنجا که شواهد ضروری بر این اتهامات وجود دارد، تحقیق از آنها قراننی بر این اتهامات وجود دارد، تحقیق از آنها به اقدامات خودسرانه در اجرای برنامه‌های مورد نظر خویش کرد، او با ایجاد خانه‌های تیمی و انبار کردن مقادیر زیادی اسلح، سرقت اسناد از ادارات و به ویژه ایجاد فتنه میان مبارزان مسلمان در کشورهای دیگر و به ویژه در کشور افغانستان، انحرافات وسیعی را در این مجموعه از سبب‌ها به وجود آورد. همچنین در داخل کشور نیز با ایجاد اختلاف در میان مسئولان سپاه و حتی نظام اسلامی، علاوه بر اعمال قدرت برای برکناری مخالفانش در سپاه اسان اصفهان شروع به حذف فیزیکی مخالفان خویش در این استان کرد. به طوری که طرفداران او در سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، به دستور وی علاوه بر قتل فجیع عباسقلی حشمت و دو فرزند

۱- با عنایت به آنچه ذکر شد، آيا وزارت مكلف است كه تحقيق و بازجويي از متهمان را به طور جدی دنبال كند؟

۲- آیا ساير افرادی كه در رابطه با اتهامات فوق‌الذکر با متهمان شريكند، دستگير شوند؟

۳- آیا متهمان در رابطه با كلييه اتهامات، مورد بازجويي قرار گيرند؟ ... به هر حال منتظر ابلاغ نظر حضرت تعالی هستم. هر طور امر بفرماييد، امتثال خواهم كرد…»^(۱۸)

امام خمینی چند روز بعد و در تاریخ ۵ آبان ۱۳۶۵ ش، پاسخ قاطعی به سوالات نامه ایشان دادند:

«با توجه به مسائلی که تاکنون کشف یا مورد سوءظن شده است و با توجه به جوسازی و اطلاعاتیه‌هایی که با اسامی مختلف توسط افراد ضد انقلاب و منحرف و وابسته به مهدی هاشمی پیش گرفته شده است که نه تنها سوءظن را بیشتر می‌کند که خود دلیل مستقلی است بر خط انحراف از انقلاب و اسلام، جنابعالی موظف هستید به جمع جوانب این امر، با کمال دقت و انصاف رسیدگی

روزنامه جوان | شماره ۶۴۵۴

نماید و تمام افراد متهمی را که از سران این گروه محسوب می‌شوند و نیز افراد دیگری را که در انتشار مسائل کذب و قضایای دیگر دست داشته‌اند، تعقیب نمایند. بدیهی است که این امر چون مربوط به اسلام و انقلاب و امنیت کشور است، تحقیق آن، منحصرأ در اختیار وزارت اطلاعات کشور می‌باشد. باید تأکید کنم که همه در پیشگاه قضاوت اسلام، مساوی بوده و نیز به همان اندازه که اغماض از مجرمین گناه بزرگی است، تعرض خداوند تعالی را حاضر و ناظر بدانید که این امر عبادتی است که دامان بزرگانی اَمَنظور آیت‌الله منتظری را از اتهامات پاک و توطئه منحرفان را خنثی می‌کند، و السّلام. روح الله الموسوی الخمینی^(۱۹)

■ **وقتی مهدی هاشمی، زبان به اعتراف می‌گشاید!**

آیت‌الله ری شهری در فرای انتشار نامه ۵ آبان امام خمینی، به هم‌راه قائم مقام وقت وزارت اطلاعات [حجت‌الاسلام علی فلاحیان] به ملاقات آیت‌الله منتظری می‌روند، اما در این دیدار هم بر خلاف انتظار، آیت‌الله منتظری همچنان از مهدی هاشمی دفاع کرده و بر خورد تندی با آقایان ری شهری و فلاحیان می‌کند. جالب است که امام‌خمینی قبل از نوشتن نامه ۵ آبان، نامه تذکره در تاریخ ۱۲ مهر به آقای منتظری نوشته و به وی هشدار داده بودند: «من تأکید می‌کنم که شما دامن خود را از ارتباط با سید مهدی پاک کنید که این راه بهتر است…»^(۲۰) اما از آنجا که امام فرمان‌پیکری پرونده را به آقای ری شهری داده بودند، وی بدون در نظر گرفتن برخوردهای قهری آیت‌الله منتظری، کار روی پرونده را ادامه می‌دهد. البته این بار تصمیم می‌گیرد که شخصاً متهم اُمهدی هاشمی را بازجوی کند. آیت‌الله ری شهری درباره آن بازجویی در کتاب خاطرات خود آورده است:

«هی دانستم که روبه‌رو شدن با فرد با تجربه و پیچیده‌ای چون مهدی هاشمی، نیازمند پشتیبانی روانی بسیار قوی است. احساس کردم که خداوند، توانایی چنین برخوردی را عنایت کرده است. با این همه تقالی به قرآن زدم و آیه شگفت‌انگیزی آمد. آیه ۷ سوره عنکبوت(۸) … با دلی محکم و روحی سرشار از فضل بیکران خداوند بزرگ به ثمربخشی صحبت با او امیدوار شدم… پس از آن که با وی وارد گفت‌وگو شوم، به حقیقت قرآن ا ارواح طیبه معصومان متوسل شدم. از خدا خواستم که کلامم را نافذ و کارا سازد. اگر خداوند متعال برای نمی کرد، کاری از من ساخته نبود. کهنای روحانی بر محیط حاکم شد و با این پرسش، سر گفت‌وگو با مهدی هاشمی باز کردم. پرسیدم تو از خدا نمی‌ترسی؟ پاسخ داد چرا. گفتم می‌ترسی؟ گفت بله. گفتم خدای می‌داند، تو چه کاری از چه کردی، خودت هم می‌دانی، چرا نمی‌گویی؟ پاسخ داد گفته‌ام، بعضی جزئیات هست که شاید نگفته باشم. گفتم همه این مسائل را از گفتمی؟ گفت نه گفتم خب، بگو. گفت خیلی خوب خواهم گفت…»^(۲۱) در واقع با ایستادگی زنده‌یاد آیت‌الله ساده‌اثری نهاد که به اصطلاح متهم بُرید…»^(۲۲)

■ **محاکمه و اعدام مهدی هاشمی**

بعد از دستگیری همدستان مهدی هاشمی و اعتراف آنها درباره نحوه به قتل رساندن شصت و فرزندانش و چند قتل دیگر، گر‌های پرونده باند هاشمی باز شد، اما از آنجا که حتی بعد از اعتراف مهدی هاشمی، آیت‌الله منتظری همچنان به وزارت اطلاعات فشار می‌آورد که وی بی‌گناه است، با نظر امام خمینی، فیلم اعترافات وی از سیمای جمهوری اسلامی پیشش شد. جالب است که امام خمینی پیش از بخش اعترافات وی از تلویزیون، چند بار این فیلم را دیده بودند و حتی درباره گریه‌های آخر اعترافات او و اظهار پشیمانی وی، خطاب به آقای ری شهری فرموده بودند: «قریب نخورید، او دروغ می‌گوید، حرکات او واقعبت ندارد…»^(۲۳) و در واقع با ایستادگی زنده‌یاد آیت‌الله محمد محمدی ری شهری، خطری بزرگ از سر نظام جمهوری اسلامی دفع شد و بعد از بر گزاری جلسات محاکمه مهدی هاشمی در دادگاه ویژه روحانیت، حکم اعدام برای وی صادر شد و در تابستان ۱۳۶۶ ش، به اجرا درآمد.

منابع:

- ^(۱) «بن‌بست» - ریشه‌های انحراف - - ج ۱، اداره کل اطلاعات اصفهان، صفحات ۱۶، ۱۴ تا ۸۶
- ^(۲) جعفریان، رسول، «جرایان‌ها و سازمان‌های مذهبی-سیاسی ایران» - سال‌های ۱۳۵۷ - ۱۳۲۰ -، مؤسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، چاپ ۱۳۸۰ ش، صص ۳۷۶ و ۳۷۷. «بن‌بست» - مهدی هاشمی مظهر خسرونت، ج ۱،۳، اداره کل اطلاعات اصفهان، ص ۱۰۱
- ^(۳) مرکز بررسی اسناد تاریخی، «شهید حجت‌الاسلام محمد منتظری، یاران امام به روایت اسناد ساواک»، نشر وزارت اطلاعات، چاپ ۱۳۸۵ ش، ص ۳۰۸
- ^(۴) «داریی، علی، «جرایان‌شناسی سیاسی در ایران»، نشر سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، چاپ پنجم ۱۳۸۹ ش، ص ۴۶۷. و خواج‌ه سهروی، غلامرضا، «خاطرات آیت‌الله مهدوی کنی»، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، چاپ دوم ۱۳۸۵ ش، ص ۱۳۳ و ۱۳۳
- ^(۵) محمدی ری شهری، محمد، «خاطرات سیاسی» - ۱۳۶۵ و ۱۳۶۶ ش. - مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، چاپ سوم ۱۳۶۹ ش، ص ۵۵ و ۵۶
- ^(۶) صحیفه امام، جلد ۲۰، ص ۱۴۵
- ^(۷) صحیفه‌ها، جلد ۲۰، ص ۱۳۸
- ^(۸) - و آنان که ایمان آورده و نیکوکار شدند البته ما هم گناهانشان را محو و مستور کنیم و بهتر از آن اعمال نیکشان به آنها بپردازیم.
- ^(۹) ری شهری، ص ۷۲ تا ۷۴
- ^(۱۰) ری شهری، ص ۷۶